

Członkowie naszego Stowarzyszenia czynnie uczestniczą w pracach Komisji i Podkomisji sejmowych

- 1. W dniu 25 stycznia 2024 r. (czwartek), w sali nr 312 (bud. U), w gmachu Sejmu RP w Warszawie, przy ul. Wiejskiej 1 odbyło się posiedzenie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa;**
- 2. W dniu 21 lutego (środa) w godz. 10.00-15.00 w budynku Ministerstwa Klimatu i Środowiska przy ul. Wawelskiej 52/54 odbyło się posiedzenie Zespołu do spraw wzmocnienia ochrony lasów cennych przyrodniczo i ważnych społecznie.**
- 3. W dniu 21 lutego 2024 r. (środa) w sali nr 04A (bud. U) w gmachu Sejmu RP w Warszawie, przy ul. Wiejskiej 1 odbyło się posiedzenie Podkomisji stałej do spraw rozwoju gospodarczego.**
- 4. W dniu 22 lutego 2024 r. (czwartek), w sali nr 211 (bud. U), w gmachu Sejmu RP w Warszawie, przy ul. Wiejskiej 1. Odbyło się posiedzenie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa**

Ad.1

W dniu 25 stycznia 2024 r. (czwartek), w sali nr 312 (bud. U), w gmachu Sejmu RP w Warszawie, przy ul. Wiejskiej 1 odbyło się posiedzenie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa

Porządek dzienny:

- „1. omówienie polecenia Ministra Klimatu i Środowiska (pismo z dnia 8/01/2024 r.) do Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych ws. wstrzymania/ograniczenia pozyskiwania drewna w lasach znajdujących się w zarządzie PGL LP;
2. omówienie skutków gospodarczych, finansowych, przyrodniczych i społecznych polecenia MKiŚ z dnia 8/01/2024 r.;
3. omówienie sytuacji prawno-formalnej ww. pisma w obecnym stanie prawnym w świetle ustawy o lasach, ustawy o ochronie przyrody i ustawy o Radzie Ministrów;
4. omówienie wpływu polecenia MKiŚ z dnia 8/01/2024 r. na zatwierdzone przez ministra do spraw środowiska Plany Urządzania Lasu oraz Plany Zadań Ochronnych dla obszarów Natura 2000;
5. wysłuchanie informacji dotyczącej uzasadnienia podpisania przez Ministra Klimatu i Środowiska pisma dotyczącego polecenia ws. wstrzymania/ograniczenia pozyskiwania drewna w lasach;
6. dyskusja nt. terenów ukazanych w informacji z konferencji prasowej z dnia 08/01/2024 r. MKiŚ dla obszarów: Bieszczady, Puszcza Borecka, Puszcza Świętokrzyska, Puszcza Augustowska, Puszcza Knyszyńska, Puszcza Karpacka, Puszcza Romincka, Trójmiejski Park Krajobrazowy, Iwonicz-Zdrój, Wrocław;
7. omówienie zapowiedzi Ministra Klimatu i Środowiska »systemowej strategii ograniczenia wycinek polskiej gospodarki leśnej«”.

Z ramienia Stowarzyszenia Przedsiębiorców Leśnych im. Mieczysława Wierzbickiego w Gołuchowie głos zabrał Dariusz Szczepański.

https://sejm.gov.pl/sejm10.nsf/transmisje_arch.xsp?page=7#DF0BF35531B5E6F5C1258AA800455686

Ad.2

W dniu 21 lutego (środa) w godz. 10.00-15.00 w budynku Ministerstwa Klimatu i Środowiska przy ul. Wawelskiej 52/54 odbyło się posiedzenie Zespołu do spraw wzmocnienia ochrony lasów cennych przyrodniczo i ważnych społecznie.

Zaproszenie zostało wysłane przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska, a podpisane przez Podsekretarza Stanu Główny Konserwator Przyrody Mikołaja Dorożalę

Porządek posiedzenia:

1. omówienie wstępnej koncepcji wyznaczenia lasów cennych przyrodniczo i ważnych społecznie,
2. omówienie procedury odstępstw od polecenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 8 stycznia 2024 r.,
3. sprawy różne.

W zespole do spraw wzmocniania ochrony lasów cennych przyrodniczo i ważnych społecznie Stowarzyszenie Przedsiębiorców Leśnych reprezentował prezes Tadeusz Ignaciuk. Głównym celem było omówienie (punkt po punkcie) koncepcji wyznaczenia lasów z włączeń oraz omówienie procedury odstępstw od polecenia MK i Ś z dnia 08.01.24. Była omawiana tak zwana konstytucja zapisów i jej kluczowe założenia. W tej chwili możemy oczekiwać ustępstw ze strony Ministerstwa. W przyszłości będą one na poziomie 20% jeżeli UE nie zmieni dyrektywy. Ustalono, że dołączone zostaną do obszarów chronionych lasy prywatne i agrolasy. Pewne zasady zostaną zmienione dzięki działalności naszej i LP. Na terenach wyłączonych będzie można prowadzić zabiegi hodowlane - trzebieże i prowadzenia rębni ciągłych. Niestety nie wiele wniesie wliczenie do włączeń terenów bagiennych bo jest ich do 2 %. Zmiany nie mogą zagrozić stabilności funkcjonowania PGL LP w tym pełnionych funkcji gospodarczych, ochronnych i społecznych. Dyrektor J. Fijas jak i Minister M. Dorożala namawiają abyśmy pracowali nad koncepcją działań ostonowych (możemy wzorować się Programem Ryby 2007-2013). MKiŚ obiecało nam przesłać na maila kluczowe założenia i prezentację wspólnej wizji. Po 15.03.br. odbędzie się okrągły stół - 60-70 osób. Jest nadzieja, że nasze stanowisko spotka się ze zrozumieniem u większości ekologów, ponieważ pozytywny skutek odnosi nasza argumentacja, że z punktu gospodarczego nie jest to takie proste. Prawdopodobnie do wyborów samorządowych nie będzie większych deklaracji i ostatecznych ogłoszeń.

W załączeniu :

HORYZONTALNE ZAŁOŻENIA DOTYCZĄCE PROCESU WZMOCNIENIA OCHRONY LASÓW O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH I SPOŁECZNYCH

- Nadrzędnym celem planowanych działań jest **zapewnienie trwałej ochrony najcenniejszych ekosystemów leśnych**, w tym wyłączenie niektórych lasów z funkcji produkcji surowca drzewnego oraz ukierunkowanie gospodarki leśnej na tych na pełnienie funkcji ochronnych i społecznych. Potrzeby takiego wyłączenia oszacowano wstępnie na 20% powierzchni lasów w Polsce. Planowane działania wychodzą na przeciw **oczekiwaniom dużej części polskiego społeczeństwa**. Są również odpowiedzią na **zagrożenia wynikające ze zmian klimatycznych**.

- Kluczowym założeniem powinno być wypracowanie i wdrożenie **trwałych rozwiązań**, akceptowanych przez Lasy Państwowe stroną społeczną i innych kluczowych interesariuszy. Warunkiem trwałości jest przyjęcie **przejrzystego i partycypacyjnego modelu** działania na wszystkich etapach. Począwszy od najwcześniejszego etapu (działania koncepcyjne) w pracach powinni uczestniczyć przedstawiciele Lasów Państwowych oraz lasów prywatnych, organizacji społecznych, samorządów, jednostek naukowych oraz przedsiębiorców (sektor usług leśnych, sektor drzewny), jak również administracji rządowej (np. GDOŚ).
- Proces wzmocnienia ochrony ekosystemów leśnych o szczególnych walorach przyrodniczych i społecznych powinien wzmocniać społeczności lokalne, sprzyjać stabilnemu funkcjonowaniu oraz transformacji sektora usług leśnych i sektora drzewnego¹. Nie może również zagrażać stabilności funkcjonowania PGL LP oraz pełnionych funkcji gospodarczych, ochronnych i społecznych. **Wyjściowym założeniem** powinno być znalezienie rozwiązań, które będą **korzystne dla kluczowych interesariuszy**. Integralną częścią procesu powinna być identyfikacja ryzyk oraz niezbędnych działań ograniczających potencjalne negatywne skutki. Działaniom na rzecz wzmocnienia ochrony lasów powinny towarzyszyć **adekwatne działania osłonowe**².
- Wskazane jest połączenie procesu wyznaczania obszarów wyłączonych z pozyskania z **procesem wdrażania Europejskiej Strategii na rzecz Różnorodności Biologicznej do 2030 roku oraz tworzenia Krajowego planu odbudowy zasobów przyrodniczych do 2050 roku**³. Państwa członkowskie będą musiały przygotować krajowy plan odbudowy w terminie 48 miesięcy od dnia przyjęcia *Rozporządzenia (UE) w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych* (I kw. 2026). Siedliska leśne wymienione w załączniku 1 do tego rozporządzenia mogą być punktem wyjścia do tworzenia kryteriów wyboru obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych, a wyłączenie ich z użytkowania gospodarczego drzewostanów powinny być jednym ze sposobów odbudowy ich właściwego stanu.
- Kluczowe znaczenie ma zdefiniowane odpowiednich ram organizacyjnych i prawnych, które zapewnią trwałą ochronę ekosystemów leśnych zabezpieczenie modelu partycypacyjnego i fachowego w regulacjach określających szczegółowe zasady i tryb uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowe zasady prowadzenia w nich gospodarki leśnej.
- Wskazane jest **maksymalne wykorzystanie dotychczasowego dorobku oraz synchronizacja z innymi działaniami na rzecz wzmocnienia funkcji przyrodniczych i społecznych lasów**. W pierwszej kolejności należy uwzględnić: (a) wyznaczone dotychczas lasy o szczególnych walorach przyrodniczych (HCVF) oraz tzw. ekosystemy referencyjne w związku z wdrożeniem krajowych standardów odpowiedzialnej gospodarki leśnej (FSC)⁴, (b) wyznaczone dotychczas lub planowane lasy społeczne⁵, (c) siedliska leśne oraz powiązane z nimi

¹ W związku z planowanym przyjęciem *Rozporządzenia o odbudowie zasobów przyrodniczych*

(NRL) rozwinie się nowy rynek usług w zakresie aktywnego wspierania odbudowy ekosystemów różnych typów, który może być impulsem do rozwoju zakładów usług leśnych. W długiej perspektywie czasu istnieje możliwość, że front prac związanych z działaniami na rzecz NRL będzie większy, niż ubytki związany z wyłączaniem części lasów z funkcji pozyskania surowca drzewnego. Wdrożenie założeń Rozporządzenia NRL ma być wspierane z programów finansowanych ze środków UE. Przyjęto założenie, że projekty przyczyniają się do osiągnięcia celów w zakresie różnorodności biologicznej osiągną w roku 2026 i 2027 r. poziom 10% rocznych wydatków w ramach wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027, określonych w *Rozporządzeniu Rady (UE, Euratom) 2020/2093*. W perspektywie finansowej 2014-2020 w ramach Polityki Spójności przeznaczono w Polsce na realizację projektów przyrodniczych 2,1 mld PLN, co stanowi 0,6% ogółu środków Polityki Spójności 2014-2020. Powyższe okoliczności wskazują na możliwość dalszego rozwoju segmentu usług związanych z czynną, aktywną ochroną przyrody, ale również adaptacją lasów do zmian klimatu. Realizacja wymienionych działań będzie wiązała się również z pozyskaniem drewna.

² W przypadku braku możliwości eliminacji lub ograniczenia negatywnych skutków.

³ Wdrażanie *Europejskiej Strategii na rzecz Różnorodności Biologicznej* wymaga m.in. rozbudowy krajowych sieci obszarów chronionych, w tym obszarów ściśle chronionych, wyłączenia z pozyskania i ochrony tzw. starolasów (old-growth forests), rozważenia możliwości wdrożenia idei „leśnictwa bliższego naturze” (closer to nature forestry).

⁴ Działanie bardzo istotne w kontekście rezygnacji większości RDLP z udziału w systemie certyfikacji FSC, umożliwiające zabezpieczenie najcenniejszych lasów posiadających status HCVF.

⁵ Na podstawie zarządzenia nr 58/2022 DGLP lub w ramach HCVF kategorii 6.

siedliska nieleśne zależne od wód, w tym obszary umożliwiające wdrożenie *Krajowej Strategii Ochrony Obszarów Wodno-Błotnych*, (d) obszary kluczowe z punktu widzenia osiągnięcia dobrego stanu siedlisk leśnych wymienionych w załączniku 1 do projektu *Rozporządzenia NRL*, zarówno na obszarach Natura 2000 jak i poza nimi, (e) proponowane rezerваты przyrody, obszary referencyjne i trwale wyłączone z użytkowania rębego; (f) parki krajobrazowe w których celem jest ochrona krajobrazu leśnego; (g) obszary wskazywane jako potencjalne parki narodowe; (h) inne obszary typowane przez organizacje społeczne działające na rzecz ochrony lasów, obszary wskazane przez przedstawicieli społeczności lokalnych oraz środowiska naukowe.

- Wskazane jest **połączenie podejścia odgórnego** (wypracowanie założeń metodycznych w modelu partycypacyjnym, wstępne typowanie obszarów na podstawie baz danych i dotychczas wykonanych opracowań, organizacja i nadzór nad procesem wyznaczania obszarów) i **oddolnego** (wskazywanie dodatkowych obszarów o szczególnym znaczeniu dla społeczeństwa, weryfikacja wytypowanych obszarów, wybór obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych i społecznych na podstawie obiektywnych kryteriów, udział w procesie tworzenia lub aktualizacji PUL), uwzględniającego wiedzę o lokalnych uwarunkowaniach. Ostateczny wybór obszarów powinien być skorelowany z poziomem akceptacji lokalnych interesariuszy oraz wytycznymi organów centralnych. Lokalna troska o lasy oraz debata o ich przeznaczeniu powinna zostać ujęta w **stałą formułę organizacyjną** na tym szczeblu.
- Wskazane jest **maksymalne wykorzystanie możliwości jakie dają istniejące bazy danych zawierające informacje o lasach**, np. typowanie obszarów spełniających określone warunki na podstawie zapytań do baz danych (SILP, BDL, GDOŚ, RDOŚ, inne eksperckie i lokalne mikro bazy danych⁶)⁷. Projektowanie narzędzi wspomagających (np. portal umożliwiający wskazywanie dodatkowych obszarów) powinno uwzględniać możliwość szybkiej integracji danych z istniejącymi bazami danych oraz szybką oceną efektów ich wskazania (społecznych, gospodarczych, regionalnych, itd.).

PROPONOWANE DZIAŁANIA

Krok 1 (1.02-29.02): Opracowanie ogólnych założeń organizacji procesu, identyfikacja kluczowych interesariuszy, liczba uczestników, metodyka doboru uczestników, identyfikacja działań wspomagających proces (mediatorzy i facylitatorzy), ustalenie kluczowych założeń realizacyjnych (liczba spotkań okrągłego stołu, tematyka spotkań), przygotowanie komunikatu dla mediów dotyczącego rozpoczęcia procesu i kluczowych założeń procesu.

Krok 2 (26.02-29.02): Spotkania konsultacyjne z przedstawicielami kluczowych interesariuszami. Cel:

- Przedstawienie kluczowych założeń (w szczególności: reprezentacja kluczowych grup interesariuszy w pracach okrągłego stołu, sposób wyłonienia przedstawicieli kluczowych grup interesariuszy) i dyskusja o kluczowych założeniach;
- Przedstawianie wizji prac okrągłego stołu i oczekiwań MKiŚ – prośba o przygotowanie i przedstawienie prezentacji na temat szczegółowych założeń procesu (założenia dotyczące poszczególnych elementów i oczekiwania poszczególnych interesariuszy).

Proponowane elementy procesu do dyskusji podczas okrągłego stołu:

- a. kryteria wyboru obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych i społecznych;
- b. organizacja procesu wyznaczania obszarów o szczególnych walorach (na jakim poziomie?, przez kogo?, nadzór i koordynacja procesu, struktury rozstrzygające ewentualne spory);
- c. kierunkowe zasady prowadzenia gospodarki leśnej na obszarach o szczególnych walorach⁸ oraz model zarządzania z udziałem społeczeństwa (sposób zapewnienia udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji na temat sposobu prowadzenia gospodarki leśnej na obszarach o szczególnych walorach oraz podział odpowiedzialności);

⁶ Z pełną świadomością ograniczeń każdej z tych baz.

⁷ Lasy Państwowe dysponują narzędziami umożliwiającymi zaawansowaną analizę danych.

⁸ Ochrona czynna, mała infrastruktura kanalizująca ruch turystyczny, zapewnienie bezpieczeństwa, itp.

d. identyfikacja ryzyk, niezbędne działania ograniczające negatywne skutki oraz działania ostonowe (m.in. dla ZUL, przemysłu drzewnego, społeczności lokalnych, samorządów);

e. niezbędne działania gwarantujące trwałość rozwiązań, przede wszystkim niezbędne zmiany legislacyjnej oraz założenia dotyczące systemu finansowania; jak również działania wspomagające i wzmacniające pozytywne efekty;

f. organizacja i harmonogram wdrażania działań na rzecz wzmocnienia ochrony obszarów o szczególnych walorach.

Zakres tematów do przygotowania może być zróżnicowany w przypadku różnych grup, np. ZUL i przemysł drzewny mogą koncentrować się na punktach d-f.

Krok 3 (1.03-15.03): Finalizacja ustaleń i działań organizacyjnych.

Krok 4 (16.03-12.04): Organizacja pierwszego spotkania okrągłego stołu z udziałem przedstawicieli interesariuszy⁹. Praca w pięciu fazach:

- I. **PANEL GŁÓWNY** – prezentacja MKiŚ nt. **horyzontalnych założeń** dotyczących wyznaczania najcenniejszych obszarów leśnych wyłączonych z wycinki (przejrzystość, partycypacyjny model, maksymalne wykorzystanie dotychczasowego dorobku, itp.) oraz **prezentacje kluczowych interesariuszy, co najmniej pięć prezentacji: Lasy Państwowe, strona społeczno-naukowa, ZUL, przemysł drzewny, samorządy** (wizja, propozycje, oczekiwania dotyczące punktów a-f z kroku 2);
- II. **PANELE WARSZTATOWE W FORMULE BEZPOŚREDNIEJ** – praca w równoległych grupach nad poszczególnymi elementami procesu (a-f z kroku 2). Cel: wstępna identyfikacja podobieństw i różnic koncepcji poszczególnych interesariuszy. Przygotowanie do dyskusji w formule on-line.
- III. **PANELE WARSZTATOWE W FORMULE ON-LINE** – panele będą kontynuowane w formule spotkań on-line przez okres 2 do 3 tygodni. praca w równoległych grupach nad poszczególnymi elementami procesu (a-f z kroku 2). Cel: Uzgodnienie wspólnego kompromisowego stanowiska.
- IV. **SPOTKANIE PODSUMOWUJĄCE W FORMULE BEZPOŚREDNIEJ** – omówienie wyników prac w poszczególnych zespołach, dyskusja i krzyżowa ocena.

Ostatecznym produktem będzie wypracowanie **kierunkowych wniosków** dotyczących punktów a-f z kroku 2, np. w formie **podsumowania ustaleń** lub **wstępnej koncepcji** ze wskazaniem aspektów do dalszej dyskusji i decyzji.

Efektem spotkania powinien być również **wyбір dodatkowych przedstawicieli kluczowych interesariuszy** do współpracy z *Zespołem ds. wzmocnienia ochrony lasów cennych przyrodniczo i ważnych społecznie*, którego zadaniem będzie wypracowanie ostatecznych wytycznych oraz rekomendacji dotyczących organizacji procesu.

Krok 5 (13.04-06.05) Wypracowanie **projektu wytycznych** dotyczących wyboru obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych i społecznych przez *Zespół ds. wzmocnienia ochrony lasów cennych przyrodniczo i ważnych społecznie*, z udziałem dodatkowych przedstawicieli kluczowych interesariuszy (aspekty a-c) oraz **rekomendacji** dotyczących niezbędnych działań ograniczających ryzyka, działań wspomagających (w szczególności w obszarze legislacji), działań wzmacniających pozytywne skutki, jak również rekomendacji dotyczących organizacji i harmonogramu wdrażania działań na rzecz wzmocnienia ochrony obszarów o szczególnych walorach (aspekty d-f).

Krok 6 (07.05-17.05): Konsultacje społeczne **projektu wytycznych** oraz **rekomendacji**. Przygotowanie zbiorczego opracowania nt. sposobu uwzględnienia uwag.

Krok 7 (18.06-30.06): Wypracowanie przez grupę sterującą **ostatecznych wytycznych operacyjnych** dotyczących wyboru obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych i społecznych oraz **wytycznych wdrożeniowych** dotyczących niezbędnych działań ograniczających ryzyka, działań wzmacniających pozytywne skutki, jak również organizacji i harmonogramu wdrażania działań na rzecz wzmocnienia ochrony obszarów o szczególnych walorach. Zatwierdzenie wytycznych przez przedstawicieli kierownictwa MKiŚ i Lasów Państwowych.

⁹ Fizycznie w panelu będzie uczestniczyła grupa przedstawicieli kluczowych interesariuszy. Równolegle można zapewnić możliwość udziału on-line przynajmniej w panelu głównym.

Ad.3

W dniu **21 lutego 2024 r. (środa)** w sali nr **04A (bud. U)** w gmachu Sejmu RP w Warszawie, przy ul. Wiejskiej 1 odbyło się posiedzenie Podkomisji stałej do spraw rozwoju gospodarczego.

Z ramienia SPL w posiedzeniu wzięli udział

1. Ignaciuk Tadeusz – Prezes Zarządu Głównego Stowarzyszenia Przedsiębiorców Leśnych;
2. Szczotka Wojciech – Wiceprezes Zarządu Głównego Stowarzyszenia Przedsiębiorców Leśnych;
3. Kunda Artur – Prezes Koła Białostok Stowarzyszenia Przedsiębiorców Leśnych.

Ministerstwo Rozwoju i Technologii reprezentował:

1. Sługocki Waldemar – Sekretarz Stanu;

Ministerstwo Klimatu i Środowiska reprezentował:

1. Dorazała Mikołaj - podsekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska oraz główny konserwator przyrody.

Porządek posiedzenia:

Informacja o aktualnych problemach branży drzewnej

- przedstawiają: Minister Klimatu i Środowiska oraz Minister Rozwoju i Technologii.

Zaproszenie zostało wysłane po naszej interwencji u Pana Waldemara Sługowskiego wiceministra Gospodarki i Rozwoju. Obszerny głos z naszej strony zabrał Wojciech Szczotka i Tadeusz Ignaciuk. Zachęcamy do obejrzenia całości podkomisji (link poniżej).

<https://www.sejm.gov.pl/sejm10.nsf/transmisje.xsp?unid=1AC7A238D0255CC4C1258AC30047189C#>

Ad.4

W dniu 22 lutego 2024 r. (czwartek), w sali nr 211 (bud. U), w gmachu Sejmu RP w Warszawie, przy ul. Wiejskiej 1. Odbyło się posiedzenie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa

Porządek dzienny:

- I. Powołanie Podkomisji stałych:
 - do spraw monitorowania gospodarki odpadami;
 - do spraw monitorowania ustawodawstwa w zakresie zarządzania zasobami przyrodniczymi;
 - do spraw wdrażania Europejskiego Zielonego Ładu;

- do spraw wypracowania nowej krajowej strategii leśnej.
- II. Rozpatrzenie informacji Ministra Klimatu i Środowiska na temat bieżącej sytuacji na rynku drewna w Polsce.

Stowarzyszenie Przedsiębiorców Leśnych w Gołuchowie reprezentowane było przez

- 4. Ignaciuk Tadeusz – prezes Zarządu Głównego Stowarzyszenia Przedsiębiorców Leśnych Gołuchów;
- 5. Kunda Artur – Prezes Koła Białostok Stowarzyszenia Przedsiębiorców Leśnych Gołuchów

<https://www.sejm.gov.pl/sejm10.nsf/transmisje.xsp?unid=C9344D53EB9ECB7BC1258AC300477B80#konferencja>